

KINNITATUD
direktori 14.08.2020
käskkirjaga nr 1-1/1

ÕPPEKAVA

2020

I ÜLDSÄTTED

§ 1. Pärnu Raja Lasteaia õppekava

(1) Pärnu Raja Lasteaia (edaspidi *lasteaed*) õppekava on õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mis on koostatud koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava alusel.

(2) Lasteaia õppekava koostamisse ja arendustegevusse on kaasatud õpetajad, tugispetsialistid, lapsevanemad ja vajadusel pidaja esindaja.

(3) Lasteaia õppekava kinnitab direktor pedagoogilise nõukogu ettepanekul, kuulates ära hoolekogu arvamuse.

(4) Õppekava on kättesaadav lasteaia paber kandjal ja avalikustatud lasteaia kodulehel.

(5) Lasteaia õppekavas esitatakse:

1) lasteaia üldinfo, liik ja eripära;

2) õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid ja põhimõtted (õpikäsitus);

3) õppe- ja kasvatustegevuse korraldus (õppeaasta, rühma õppe- ja kasvatustegevuse kavandamine, erivajadustega laps, eesti keele kui teise keele õpe, koostöö lapsevanemaga);

4) 6-7aastase lapse eeldatavad üldoskused (üldoskused, mänguuskused, tunnetus- ja õpioskused, sotsiaalsed oskused, enesekohased oskused);

5) valdkondade õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid ja sisu ning 6-7aastase lapse eeldatavad tulemused (õppe- ja kasvatustegevuse sisu ja lõimivad tegevused, valdkondade eesmärgid ja sisu);

6) lapse arengu hindamine (hindamise põhimõtted);

7) õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

II LASTEAIA ÜLDINFO, LIIK JA ERIPÄRA

§ 2. Lasteaia üldinfo ja liik

(1) Pärnu Raja Lasteaed on Pärnu linna hallatav munitsipaallasteaed, mis avatakse 01.09.2020. Lasteaed asub aadressil Raja 7, Pärnu linn.

Lasteaia on 10 rühma, millest 2 sõime- ja 8 aiarühma.

Lasteaed on ehitatud eriprojekti järgi, mis on vormilt päikesekujuline ja kus on mitme basseini ja ujulakompleksi.

§ 3. Lasteaia eripära

(1) **Projektõppe** kui lapsest lähtuva süsteemse õpetamise meetodi rakendamise-

1) Projektõppe käsitus on eluline, tõeline, seotud igapäevaste teemadega ning see on pikemaajalisem, sügavuti minev, mis teeb õppimise väljakutseid pakkuvaks.

- 2) Teema valikusse ja teemaarendusse on kaasatud lapsed. Projekt lähtub uutest ideedest, teema on selle rühma laste huvidest lähtuv, kaasaegne, hetkel aktuaalne, lapsi motiveeriv, sütitav. Sellesse põimib õpetaja õppekava ja rahvakalendri läbiva niidina.
- 3) Projekt kujuneb rühma-, liikumis- ja muusikaõpetaja ning tugispetsialistidega koostöös. Laste tegevused toimuvad väikestes gruppides laste võimetest lähtuvalt rühmakeskkonnas, robotika- ja loovusetoas, õuealal ja kaugemal.
- 4) Projektides seavad õpetajad nii üldoskuste kui ka valdkondlike oskuste kujundamiseks eesmärgid raskusastmeti laste oskustest ja võimetest lähtuvalt vastava ajaperioodi kohta. Projekt lõpeb eesmärkidepõhise analüüsiga.

(2) **Mitmekultuurilisus ja isamaalisus** - mitme kultuuri lõimumise ja kodukoha ning kodutunde väärtustamine:

- 1) kodulinna ajaloo tutvustamine;
- 2) osalise ja kahe-suunalise keelekümluse meetodikate rakendamine;
- 3) pärimuskultuur.

(3) **Keskkonnakasvatus** - laste loodusteadlikkuse arendamine ja keskkonnasäästliku käitumisharjumuse kujundamine:

- 1) lasteaia ümbruses oleva looduskeskkonna kasutamine: pargid, tervise- ja matkarajad; kergliiklustee, mis viib mereni ja Pärnu Rannaniidu looduskaitsealale, kus leidub ohustatud ja haruldasi taimeliike ja kooslusi ning rannaniite ja rannikuluiteid, kus pesitsevad nii linnud kui kahepaiksed;
- 2) valmisolek Rohelise Kooli programmiga liitumiseks.

(4) **Osalemine programmis *Pärnu linn kui õpikeskkond*** (edaspidi PÕK):

- 1) õppekäigud Pärnu linna muuseumidesse, raamatukogudesse, Pernoova Loodusmajja (õppeprogrammid), ettevõtetesse ja kultuuriasutustesse.

(5) **Väärtuskasvatus** - hoolivus, austus iseenda, vanemate, teiste laste, kaaskodanike ja kõige elava vastu:

- 1) kiusamist ennetav programm *Kiusamisest vaba lasteaed ja kool*;
- 2) sotsiaalse ja emotsionaalse õppimise programm *Samm-sammult ja Sa Suudad Seda, Oskusteõpe*;
- 3) iga rühm koostöös lastevanematega määrab oma rühmale väärtused.

(6) **Robotika** - õppetegevuste mängulisemaks, kaasaegsemaks ning lastele huvitavamaks muutmise lõimituna õppe- ja kasvatustegevuse erinevate valdkondadega:

- 1) robotikatuba;
- 2) erinevad vahendid toas ja õues kasutamiseks.

(7) **Lasteaia traditsioonid** - eesti ja vene rahvakalendri tähtpäevade tähistamine kahe kultuuri lõimumiseks.

(8) **Lotte temaatika** - lasteaia õppe- ja kasvatustegevuste rikastamine Lotte lugude kaudu.

- 1) rühma nimede ja traditsioonide valikul arvestatakse Heiki Ernitsa loodud koeratüdruk Lotte

ja tema sõprade temaatikaga;

2) koostöö arendamine lasteaia lähedal asuva Lottemaa Teemapargiga.

(9) **Ujumisõpetus** – laste kasutuses on lasteaialastele mõeldud bassein.

III ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE EESMÄRGID JA PÕHIMÕTTED

§ 4. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid

(1) Õppe- ja kasvatustegevuse üldeesmärk on lapse mitmekülgne ja järjepidev areng kodu ja lasteasutuse koostöös.

(2) Üldeesmärgist lähtuvalt toetab õppe- ja kasvatustegevus lapse kehalist, vaimset, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut, mille tulemusel kujuneb lapsel terviklik ja positiivne minapilt, ümbritseva keskkonna mõistmine, eetiline käitumine ning algatusvõime, esmased tööharjumused, kehaline aktiivsus ja arusaam tervise hoidmise tähtsusest ning arenevad mängu-, õpi-, sotsiaalsed ja enesekohased oskused.

§ 5. Õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimise põhimõtted

(1) Lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimise põhimõteteks on:

- 1) lapse individuaalsuse ja tema arengupotentsiaali arvestamine;
  - 2) lapse tervise hoidmine ja edendamine ning liikumisvajaduse rahuldamine;
  - 3) lapse loovuse toetamine;
  - 4) mängu kaudu õppimine;
  - 5) humaansete ja demokraatlike suhete väärtustamine;
  - 6) lapse arengut ja sotsialiseerumist soodustava keskkonna loomine;
  - 7) lapsele turvatunde, eduelamuste tagamine;
  - 8) üldõpetusliku tööviisi rakendamine;
  - 9) kodu ja lasteasutuse koostöö;
  - 10) eesti kultuuritraditsioonide väärtustamine ning teiste kultuuride eripäraga arvestamine.
- (2) Lapse arengu toetamine lasteasutuses on meeskonnatöö, mille toimimise eest vastutab lasteasutuse direktor.

§ 6. Õppe- ja kasvatustegevuses kasutatavad meetodikad

(1) Õppe- ja kasvatustegevuses kasutatakse erinevaid aktiivõppemeetodeid:

- 1) suunatud uurimuslik õpe ehk avastusõpe;
- 2) mänguline matemaatika õpetamise meetod *Lähme arvumaale*;
- 3) osaline keelekümblus;
- 4) kahe-suunaline keelekümblus;
- 5) *Kiusamisest vaba lasteaed ja kool*;
- 6) *Samm - sammult*;
- 7) *Vaikuseminutid*;
- 8) õuesõpe;
- 9) projektõpe.

§ 7. Õpikäsitus

(1) Õppimine on elukestev protsess, mille tulemusel toimuvad muutused käitumises, teadmistes, hoiakutes, oskustes jms ning nende vahelistes seostes. Laps õpib matkimise, vaatlemise, uurimise, katsetamise, suhtlemise, mängu, harjutamise jms kaudu.

(2) Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja läbiviimisel arvestatakse laste eripära: võimeid, keelelist ja kultuurilist tausta, vanust, sugu, tervises seisundit jms. Pedagoogid on laste arengu suunajad ning arengut toetava keskkonna loojad.

(3) Laps on õppe- ja kasvatustegevuses aktiivne osaleja ning tunneb rõõmu tegutsemisest. Last kaasatakse tegevuste kavandamisse, suunatakse tegema valikuid ning tehtut analüüsima.

(4) Õppe- ja kasvatustegevuses luuakse tingimused, et arendada lapse suutlikkust:

- 1) kavandada oma tegevust, teha valikuid;
- 2) seostada uusi teadmisi varasemate kogemustega;
- 3) kasutada omandatud teadmisi erinevates olukordades ja tegevustes;
- 4) arutleda omandatud teadmiste ja oskuste üle;
- 5) hinnata oma tegevuse tulemuslikkust;
- 6) tunda rõõmu oma ja teiste õnnestumistest ning tulla toime ebaõnnestumistega.

IV ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE KORRALDUS

§ 8. Õppeaasta

(1) Lasteasutus korraldab õppe- ja kasvatustegevust õppeaastati. Õppeaasta algab 1. septembril ning kestab 31. augustini.

(2) Suveperioodil (01. juuni kuni 31. august) toimuvad kinnistavad tegevused, kus põhirõhk on mängulistel ja liikumisaktiivsust toetavatel tegevustel.

§ 9. Rühma õppe- ja kasvatustegevuse korraldamine, päevakava

(1) Õppe- ja kasvatustegevus tugineb rühma päevakavale, milles määratakse:

- 1) laste eale vastav päevarütm;
- 2) igapäevatoimingud, laste mäng, vabategevused;
- 3) õpetaja kavandatud õppe- ja kasvatustegevused.

(2) Sõime- ja aiarühma päevakava

sõimerühm (pooleteist-3aastased)	aiarühm (3-7aastased)
----------------------------------	-----------------------

06.30 - 08.30 laste vastuvõtt, tervitamine, vaba mäng, infovahetus lastevanematega	
08.30 - 09.00 hommikusöök	
09.00 - 10.15 hommikuring, planeeritud tegevused, mäng	09.00 - 10.55 hommikuring, planeeritud tegevused, mäng
10.15 - 11.45 tegevused õues: õuesõpe, mäng	10.55 - 12.30 tegevused õues: õppekäigid; õuesõpe; mäng
12.15 - 12.45 lõunasöök	12.30 - 13.15 lõunasöök
13.00 - 15.00 lõunane puhkeaeg	13.30 - 15.00 lõunane puhkeaeg
15.30 - 16.00 - õhtuode	
16.00 - 18.30 - mäng, õhturing, individuaalne tegevus, tegevused õues, huvitegevus, infovahetus lastevanematega	

(3) Rühma õppe- ja kasvatustegevuse kavandamine on paindlik ja võimaldab pedagoogil teha vajadusel muudatusi.

(4) Rühma õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel esitatakse kavandatava perioodi (kuu) eesmärgid, temaatika, õppesisu ja -tegevused.

(5) Rühma õppe- ja kasvatustegevus viiakse läbi esteetilises ja turvalises ning üksi ja ühistegevusi võimaldavas keskkonnas. Õppe- ja kasvatustegevus seotakse eelkõige kodukoha, inimeste, looduse ja asutustega. Õpitavaga (objektid, nähtused) tutvutakse loomulikus keskkonnas.

(6) Tegevuskoha valikul arvestatakse nii üldisi kui ka valdkondade õppe- ja kasvatustegevuse eesmäärke, eri valdkondade sisude ja tegevuste lõimimist, tegevusteks vajalikke vahendeid ning pedagoogide ja personali kaasamist.

§ 10. Erivajadustega laps

(1) Erivajadustega laps käesoleva määruse tähenduses on laps, kelle võimetest, tervises seisundist, keelelisest ja kultuurilisest taustast ning isiksuseomadustest tingitud arenguvajaduste toetamiseks on vaja teha muudatusi või kohandusi lapse kasvukeskkonnas (mängu- ja õppevahendid, ruumid, õppe- ja kasvatustegevused jm) või rühma tegevuskavas.

(2) Erivajadustega lapse, sealhulgas andeka lapse arengu toetamine lasteaias on meeskonnatöö, mille toimimise eest vastutab lasteasutuse direktor.

(3) Vajadusel koostavad rühma õpetajad õppeaasta algul koostöös logopeedi/eripedagoogi jt spetsialistidega ning lapsevanemaga lapsele individuaalse arenduskava. Vähemalt üks kord õppeaastas tehakse kokkuvõtte individuaalse arenduskava rakendumisest, arengukeskkonna sobilikkusest ning lapse edasistest vajadustest.

(4) Lasteasutus toetab erineva keelilise ja kultuurilise taustaga peret lapsele oma keele ja kultuuri tutvustamisel ning eesti keele ja kultuuri väärtustamisel.

§ 11. Eesti keele kui teise keele õpe

(1) Lapsele, kelle kodune keel ei ole eesti keel, tagatakse eesti keele õpe.

(2) Lasteasutuse rühmas, kus õppe- ja kasvatustegevus ei toimu ainult eesti keeles, alustatakse laste eesti keele õpet kolmeaastaselt, kas:

- 1) eraldi eesti keele tegevuste kaudu;
- 2) keeleõpet teiste tegevustega lõimides;
- 3) osalise keelekümbelse metoodikat rakendades;
- 4) kaheksakuulise keelekümbelse metoodikat rakendades.

(3) Rühmas, kus õppe- ja kasvatustegevus toimub eesti keeles, omandavad mitte-eesti kodukeelega lapsed eesti keele kas:

- 1) lõimitud tegevuste kaudu, millele võib lisanduda eesti keele tugiõpe.

(4) Eesti keele õppe eeldatavate tulemuste kavandamisel arvestatakse nii laste arengutaset, vanust kui ka eesti keele õppe mahtu ning metoodikat.

5) Erivajadustega lapsele koostatakse eesti keele kui teise keele õpetamiseks vajadusel individuaalne arenduskava.

§ 12. Koostöö lapsevanemaga

(1) Lasteaia õpetajad ja tugispetsialistid teevad lapsevanemaga lapse arengu toetamiseks koostööd, mis põhineb dialoogil, vastastikusel usaldusel ja lugupidamisel.

(2) Õpetaja ja tugispetsialist teavitab regulaarselt lapsevanemat lapse arengust ja õppimisest ning õppe- ja kasvatustegevuse korraldusest. Õpetaja ja tugispetsialist loob lapsevanemale võimalused saada tuge ja nõu õppe- ja kasvatusküsimustes.

(3) Lapsevanemal võimaldatakse osaleda õppe- ja kasvatusprotsessi kavandamises ja läbiviimises ning anda tagasisidet lasteasutuse tegevusele.

VII LAPSE ARENGU HINDAMINE

§ 26. Lapse arengu hindamise põhimõtted ja meetodid

- (1) Lapse arengu analüüsimine ja hindamine on oluline lapse eripära mõistmiseks, erivajaduste väljaselgitamiseks, positiivse enesehinnangu ja arengu toetamiseks ning õppe- ja kasvatustegevuse kavandamiseks koostöös lapsevanemaga.
- (2) Lapse arengu hindamine on osa igapäevasest õppe- ja kasvatusprotsessist. Õpetajad ja eripedagoogid/logopeedid viivad vaatlusi läbi kindla plaani alusel ning lapsi jälgitakse nii igapäevatoimingutes, vabamängus kui ka õpetaja suunatud tegevustes.
- (3) Lapse arengu hindamise aluseks on eeldatavad üldoskused ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondade tulemused.
- (4) Lapse arengut kirjeldatakse lapsest lähtuvalt, väärtustades saavutatut ning tunnustades lapse toimetulekut, arenemist, positiivseid hoiakuid ja huvi.
- (5) Lasteasutuse pedagoogiline nõukogu otsustab, milliseid meetodeid kasutada lapse arengu hindamisel. Rühmaõpetaja tutvustab lapsevanemale lapse arengu hindamise põhimõtteid ja korraldust.
- (6) Vähemalt üks kord õppeaastas viib õpetaja lapse arengu hindamiseks ja toetamiseks lapsevanemaga läbi arenguestlust, mis:
  - 1) annab tagasisidet lapse arengust ja õppimise tulemustest;
  - 2) selgitab lapsevanema seisukohad ja ootused lapse arengu suhtes;
  - 3) õpetajad ennetavad probleeme lapse eakohase arengu tagamiseks.
- (7) Lapse arengu hindamise ja arenguestluste tulemused dokumenteeritakse vastavalt isikuandmete kaitse seadusele.
- (8) Lapse arengu hindamise meetodid on:
  - 1) vaatlus rühmakeskkonnas;
  - 2) intervjuu, küsitlus, vestlus;
  - 3) laste tööde analüüs;
  - 4) arengumäng;
  - 5) J. Strebeleva vaimse arengu uurimise mängud;
  - 6) kognitiivse arengu hindamisel põhinevad tegevused.

§ 27. Lapse arengu hindamise kord

- (1) Lapsel on arengukaart, kuhu teevad märkmeid rühma-, liikumis- ning muusikaõpetaja, vajadusel tugispetsialistid.

(2) Arengukaardi põhjal antakse tagasisidet lapsevanemale lapse arenguestlusel.

(3) Lapse arengut hinnatakse:

- 1) lapsest endast lähtuvalt, mitte teiste lastega võrreldes;
- 2) lapse esmakordselt lasteaeda tulekul, millest järgnevatel perioodidel lähtutakse tema arengu hindamisel;
- 3) lähtuvalt lasteaia õppekavast, väärtustades saavutatut.

(4) Vajadusel koostatakse lapsele individuaalne arenduskava (õppekeelest erineva koduse keelega laps, koolikohustuse alguse edasilükkamise saanud või erivajadusega laps).

(5) Igale lapsele koostatakse arengumapp, mis sisaldab lapse arengukaarti ja käelise tegevuse töid. Lapsevanemal on võimalus tutvuda oma lapse arengumapi ning lapse tööde mapiga neile sobival ajal ja saada teavet oma lapse arendamise kohta (rühmakoosolekud, arenguestlus, individuaalne vestlus, veebikeskkond). Arengumapp antakse lapsevanemale lapse lasteaia lõpetamisel.

(6) Õpetaja viib arenguestlused lapsevanemaga läbi üks õppeaastas, peale lapse arengukaardi täitmist.

§ 28. Lapse koolivalmiduse hindamine

(1) 6-7aastaste laste arengutaset hinnatakse õppeaasta lõpus arengumängu abil. Arengumängu vaatlusele kaasatakse lapsevanem, kes saab ülevaate oma lapse teadmistest, oskustest ja toimetulekust meeskonnatöös. Peale arengumängu jälgimist toimuvad arenguestlused lapsevanemaga.

(2) Koolivalmidus on lapse valmisolek õpitegevuse alustamiseks, mis väljendub lapse soovis õppida, omandada uusi teadmisi, jälgida ja täita täiskasvanu selgitusi, korraldusi.

(3) Lasteaia õppekava omandamise järgselt väljastab lasteaed lapsevanemale lapse koolivalmiduskaardi, milles on kirjeldatud lapse arengu tulemused.

(4) Koolivalmiduskaart koostatakse koostöös rühmaõpetajate, vajadusel eripedagoog/logopeedi, õppealajuhatajaga. Kaardi allkirjastab lapsevanem ja lasteaia direktor. Lapsevanem esitab koolivalmiduskaardi lapse I klassi vastuvõtu kinnitamisel Pärnu linna haridusteenuste haldamise süsteemis ARNO.

§ 29. Koolikohustuse täitmise alguse edasilükkamine

(1) Kui laps ei ole oma terviseseisundi või individuaalse arengu tõttu koolikohustuslikku ikka jõudes saavutanud õpingute alustamiseks vajalikku koolivalmidust, võib ta asuda koolikohustust täitma ühe õppeaasta võrra hiljem.

(2) Koolikohustuse täitmise alguse edasilükkamise taotluse esitab lapsevanem koolivälisele nõustamismeeskonnale.

(3) Kooliväline nõustamismeeskond soovib koolikohustust täitma asuda ühe õppeaasta võrra hiljem, kui:

- 1) lapse tunnetus- ja õpioskused, sotsiaalsed ning enesekohased oskused ei ole õpingute alustamiseks vajalikul määral välja kujunenud või
- 2) laps vajab haigusest, traumast või tervisehäirest tulenevalt pikaajalist ravi ning lapse tervise seisund ei võimalda tal igapäevases õppetöös osaleda.

(4) Koolikohustuse täitmise alguse edasilükatud lapsele koostatakse individuaalne arenduskava lähtudes koolivälise nõustamismeeskonna soovitudest.

VIII ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

(1) Õppekava uuendamisel ja täiendamisel lähtutakse sisehindamise tulemustest ja seadusandluse muudatustest.

(2) Õppekava uuendamisest ja täiendamisest võtavad osa õpetajad, lapsevanemaid ja vajadusel pidaja esindaja.

(3) Õppekava parandus- ja täiendustepanekuid võivad teha kõik õpetajad pedagoogilistel nõupidamistel ja lapsevanemad hoolekogu koosolekutel.

(4) Õppekava täitmist analüüsib õppekava arendusmeeskond üks kord õppeaasta lõpus ja esitab ettepanekud pedagoogilisele nõukogule ja hoolekogule.

(5) Õppekava muudatused, täiendused ja parandused kinnitab direktor pedagoogilise nõukogu ettepanekul ja kuulates ära hoolekogu arvamuse.